

فخرسان شمالی	روزنامه خراسان شمالی روزنامه سیاسی،اقتصادی،فرهنگی،اجتماعی خراسان شمالی سه شنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۲ ۸ ذی القعدة ۱۴۲۵ شماره ۴۲۵۰	صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان مدیرعامل و مدیر مسئول :حسین سعیدی دفترمرکزی :مشهد،بلوارشهید سادات(سازمان آب)	صندوق پستی: ۹۱۷۳۵-۵۱۱ تلفن: ۰۵۱-۳۷۲۳۲۰۰۰ نمابر:۰۵۱-۳۷۶۲۲۳۹۵ پست: ۲۰۰۰۹۹۹ چاپ:شهرچاپ خراسان	آدرس :بجنورد،خیابان امام خمینی(را)، بین میدان فردوسی و مازن، جنب درمانگاه خاتم الانبیا(ص) تلفن اشتراک: ۳۲۳۳۹۷۶۲ دفترمرکزی پذیرش اکپه۱: ۳۲۳۳۹۷۶۴	جامعه

گزارش

خطر نابودی گلستان های استان

گلستان های گل محمدی در چند سال گذشته به دلیل این که نسبت به کم آبی از مقاومت بالایی برخوردار بود توسعه زیادی پیدا کرد، اما امسال دیگر خبر چندان از آن ها نیست

خراسان شمالی در سال های گذشته از قطب های تولید گل محمدی بود اما عطر این گل ها این روزها کمتر از گذشته، فضای بهاری استان را معطر کرده است. تولیدکنندگان گل محمدی برای ادامه مسیر فعالیت خود با دغدغه های مختلفی مواجه هستند که توجه به این دغدغه ها می تواند از نابودی گلستان های استان جلوگیری کند؛ اتفاقی که به نظر می رسد بیخ گوش این گلستان هاست. ایسنا

در همین زمینه نوشت: در این روزهای بهاری، گلستان های خراسان شمالی حال و هوایی خاص پیدا می کردند و فضای گلستان ها آکنده از شمیم طلای معطر می شد، اما امسال دیگر گلستان ها عطر و بوی سال های قبل را ندارند. گلستان های گل محمدی در چند سال گذشته به دلیل این که نسبت به کم آبی از مقاومت بالایی برخوردار بود توسعه زیادی پیدا کرد به طوری که سطح زیادی از اراضی کشاورزی شهرستان فاروج به گلستان تبدیل شد، اما امسال دیگر خبر چندان از این گلستان ها نیست. علاوه بر آن، گلستان های باقی مانده نیز امسال با مشکلات زیادی مواجه هستند.

خشکسالی، قطع برق و چالش گلستان ها

مسعود زیادآبادی که دارای ۲۵ هکتار گلستان گل محمدی در شهرستان اسفراین اظهار کرد: خشکسالی، هوای گرم و قطع برق چاه های کشاورزی گلستان ها را با چالش مواجه کرده است. وی گفت: اوج زمان آبدهی به بوته های گل محمدی اردیبهشت است اما متأسفانه هفت ساعت در روز، برق چاه های کشاورزی برای آبیاری قطع می شود. از سوی دیگر امسال هوای گرم زود فرا رسید و بارندگی نیز وجود نداشته و این امر نیز سبب شده در حال حاضر از ۱۰۰ درصد بوته ۳۰ درصد از آن ها خشک شود. ۷۰ درصد باقی مانده بوته نیز با تمام توان خود، گل دهی نمی کنند و ۵۰ درصد غنچه ها می ریزند و به گل نمی نشینند و این امر خسارت های خیلی زیادی را به ما وارد کرده است. وی به قیمت گل محمدی اشاره کرد و ادامه داد: قیمت هر کیلوگرم گل محمدی ۸۰ تا ۱۰۰ هزار تومان است که پارسال نیز قیمت گل های خریداری شده ۸۵ هزار تومان بود با وجود این که امسال قیمت گلاب ۵۰ درصد افزایش یافته است. این باغدار اسفراینی بیان کرد: علاوه بر مشکلات مذکور، یکی دیگر از معضلاتی که با آن مواجه هستیم پیدا کردن کارگر برای چیدن گل است به طوری که با هزاران زحمت توانسته ام ۱۰۰ کارگر را پیدا کنم. وی تصریح کرد: قیمت گل چندان افزایش نداشته، اما دستمزد کارگر تا ۵۰ درصد افزایش پیدا کرده است به طوری که دستمزد یک کارگر زن ۴۳۰ و مرد ۷۰۰ هزار تومان در حال حاضر است. زیادآبادی خاطر نشان کرد: اگر مشکلات موجود در سال های آینده وجود داشته باشد مجبور می شویم گلستان ها را خراب کنیم و کار دیگری انجام دهیم.

گلستان هایی که به مزارع گندم و جو تبدیل شدند

چمنی، یکی دیگر از باغداران گل محمدی در شهرستان فاروج است که اظهار کرد: مساحت گلستانم بیش از ۲۰ هکتار بود اما تمام آن را به مزرعه گندم و جو تبدیل کردم. وی بیان کرد: مشکلات زیادی در زمینه تولید گل محمدی وجود داشت که یکی از آن ها پیدا کردن کارگر برای برداشت بود که گاهی اوقات کارگر پیدا نمی شد و فقط مجبور می شدیم تا گل های نیمه شکفته را جمع آوری کنیم و بسیاری از گل و غنچه ها روی بوته باقی می ماندند و جمع آوری نمی شد. چمنی گفت: از سوی دیگر قیمت گل های خریداری شده در این استان پایین بود، کار خانه ها با قیمت پایین گل ها را خریداری و پول را بعد از مدت زیادی پرداخت می کردند. علاوه بر آن، خشکسالی باعث شد تا چاه هایی که گلستان را آبیاری می کردیم خشک شود و با مشکل آبیاری بوته های گل مواجه بودیم.

صنایع فرآوری با کمبود گل مواجهند

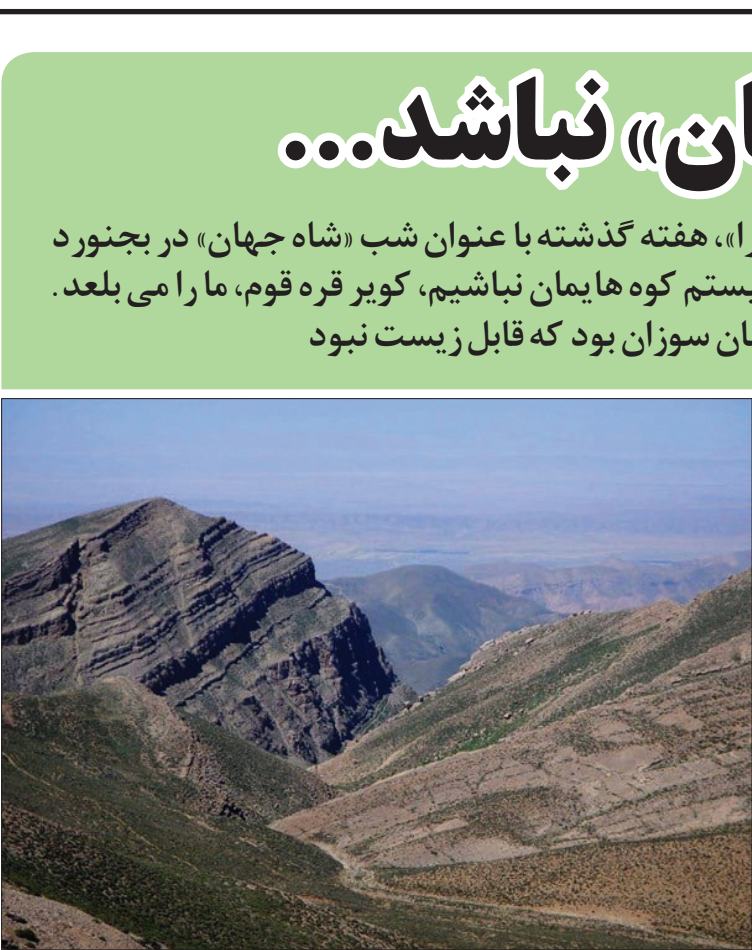
صفر صفدری مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی خراسان شمالی با اشاره به آغاز برداشت گل محمدی از گلستان های استان اظهار کرد: مساحت گلستان های گل محمدی در این استان ۱۳۶ هکتار است که بیشترین مساحت آن در اسفراین است. وی گفت: در گذشته بیشترین مساحت گل محمدی در شهرستان فاروج بود که به علت وجود مشکلاتی همچون برداشت دستی محصول، باغ ها خراب و تبدیل به مزارع گندم، جو و زعفران شده اند. صفدری افزود: در حال حاضر صنایع فرآوری گل محمدی به اندازه کافی در استان وجود دارد و حتی این واحدها با کمبود گل مواجه هستند و گاهی گل را از سایر استان ها وارد می کنند. علاوه بر آن، به دنبال اوضاع تسهیلات، یکی از سرمایه گذاران در شهرستان راز و جرگلان برای راه اندازی واحد تولیدی گلاب تام است. وی ادامه داد: قطع برق چاه های کشاورزی یکی از معضلات حوزه کشاورزی در سال جاری بوده که موجب بروز خسارت بر میزان تولید شده است. به گفته این مقام مسئول، پیش بینی می شود امسال ۱۳۵ تن گل محمدی از گلستان های استان برداشت شود.

چالش ها و دغدغه ها

ایرنا هم نوشت: بهار که می رسد، خراسان شمالی بوی زندگی می گیرد؛ از دل خاک خشک، گل هایی می رویند که نه فقط عطرشان، که امیدشان در جان کشاورزان جوانه می زند. گلبرگ های صورتی شان چون پر پروانه در آفتاب می درخشند و عطر دل انگیزشان در کوچه باغ ها می پیچد؛ عطری که نتهنیا مشام را نوازش می دهد، به روح راتازه می کند. کشاورزان خشکوخش با داستانی خسته اما دل هایی سرشار از امید در این روزها به دل گلستان ها می زنند؛ می چینند، جمع می کنند و غنچه های از عطر و رنگ را به خانه های خود و دل های ما هدیه می دهند. بوی گل های محمدی در گوشه گوشه استان در هوای میچسبد و دل ها را به یاد روزهای پرشور کشاورزی و تلاش برای بهتر شدن می برد. در بیش از ۵۰۰ هکتار از زمین های خراسان شمالی، این گل های با عشق، هر روز شکوفا می شوند و امید را در دل مردم می افشاندند. مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی خراسان شمالی از برداشت گل محمدی در استان خبر می دهد و با افتخار می گوید: ۳۲۸ هکتار گلستان گل محمدی آماده برداشت است، اما حقیقت این است که در دل این زمین ها، این رقم واقعی به ۵۰۰ هکتار هم می رسد. امسال پیش بینی می شود که حدود ۳۰۰ تن گل تر برداشت شود، این تنها عددی از عملکرد یک فصل نیست، بلکه گواهی است از عزم تلاش و دست های پر محبت کسانی که برای بارور کردن این زمین ها شب و روز می کوشند. این گل ها، نمایی از زحمت های کشاورزان، حکایت از عزم راسخ مردم خراسان شمالی دارند و گل محمدی در این دیار، تنها گل نیست بلکه زندگی است و نمادی از یک تلاش بی پایان، که در دل آن تنها گل ها شکوفا می شوند، بلکه رویاها هم به حقیقت می پیوندند. اما آن چه که مهمتر از برداشت این محصول به نظر می رسد، داستان پشت این گل هاست، درختان گل محمدی با زحمت کشاورزان به بار می نشینند، اما همیشه با چالش هایی بزرگ روبه رو بوده اند. خشکسالی و کاهش منابع آبی به ویژه در سال های اخیر بسیاری از زمین های کشاورزی را تحت تاثیر قرار داده است و گل محمدی همچنان به عنوان یک گنجینه در دل زمین های خراسان شمالی به رشد و نمو خود ادامه می دهد. کشاورزان به خوبی می دانند که گل محمدی نه تنها محصولی ارزشمند برای فروش است، بلکه همواره به عنوان بخشی از فرهنگ این دیار شناخته می شود. درست در دل همین گل ها، گلاب و اسانس های ناب تولید و سالانه ۶۲۱ هزار لیتر گلاب از این گل ها استخراج می شود، همچنین ۲۲ لیتر اسانس گل محمدی، ۲۹ هزار کیلوگرم گلبرگ خشک و ۱۲ هزار کیلوگرم غنچه خشک از خراسان شمالی به بازارهای مختلف عرضه می شود. بر سر این صنعت خوش عطر گسترده است. اگر چه کشاورزان با جان و دل گل می کارند و هر صبح با سپیده دم به دل مزرعه می زنند، اما نبود زیرساخت های لازم برای فرآوری و بسته بندی این محصول از رشد، زنجیر می ارزش گل محمدی را ناتمام گذاشته است. در حالی که زمین های خراسان شمالی آغوش خود را به روی این گل پرخاصیت گشوده اند، کمبود صنایع تبدیلی و تکمیلی باعث شده تا بخش بزرگی از این محصول به صورت خام و فله ای، راهی دیگر استان ها شود؛ جایی که ارزش افزوده اش نصیب تولید کنندگان دیگر می شود. این جاست که لزوم ایجاد کارخانه های گلاب گیری گنجه نه ای از محصولات طبیعی، واحدهای تولید اسانس و کارگاه های بسته بندی با استانداردهای بین المللی بیش از همیشه احساس می شود. اگر این گام برداشته شود، نه تنها درآمد کشاورزان افزایش می یابد، بلکه اشتغال پایدار در روستاها تقویت می شود و استان می تواند به یکی از قطب های اصلی تولید محصولات فرآوری شده گل محمدی در کشور تبدیل شود. اکنون زمان آن فرا رسیده که مسئولان، سرمایه گذاران و نهادهای پشتیبان، این نیاز را جدی بگیرند چرا که تنها با تکمیل زنجیره تولید است که عطر گل محمدی خراسان شمالی می تواند در بازارهای ملی و جهانی، همان طور که شایسته اش است، بدرخشد.

گیاگان استثنایی در منطقه شاه جهان خراسان شمالی برشمرد که در ۱۳۰ تا ۱۴۰ سال پیش، حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد جنگل های ارس منطقه برای ساخت راه آهن از بین رفت. خاک «لس» دیگر شاخصه نادر این منطقه در شمال شرقی ایران بود که این پژوهشگر به آن اشاره کرد. دکتر «پاپلی یزدی» تصریح کرد: کوه شاه جهان، مظهر فرهنگ اقوام مختلف و مظهر همزیستی مسالمت آمیز است. این جا بهترین جا برای گردشگری، ساخت پیست اسکی، احداث بیمارستان های نقاهتی و منطقه ای برای افرادی است که به دنبال آرامشند. او از مسئولان خواست: از برداشتن معادن این منطقه، حداقل در نسل ما بگذرید.

مواظب کوه هایمان باشیم

گیاگان استثنایی در منطقه شاه جهان خراسان شمالی برشمرد که در ۱۳۰ تا ۱۴۰ سال پیش، حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد جنگل های ارس منطقه برای ساخت راه آهن از بین رفت. خاک «لس» دیگر شاخصه نادر این منطقه در شمال شرقی ایران بود که این پژوهشگر به آن اشاره کرد. دکتر «پاپلی یزدی» تصریح کرد: کوه شاه جهان، مظهر فرهنگ اقوام مختلف و مظهر همزیستی مسالمت آمیز است. این جا بهترین جا برای گردشگری، ساخت پیست اسکی، احداث بیمارستان های نقاهتی و منطقه ای برای افرادی است که به دنبال آرامشند. او از مسئولان خواست: از برداشتن معادن این منطقه، حداقل در نسل ما بگذرید.

مواظب کوه هایمان باشیم

«کرانی ندارد بیابان ما / قراری ندارد دل و جان ما»؛ دکتر «کمال الدین ناصری» عضو هیئت علمی دانشگاه، دیگر سخنران شب شاه جهان بود که گفت: ما فعالان محیط زیست با توسعه مخالف نیستیم. رشد با اعداد و رقم قابل بیان است در حالی که توسعه یک مفهوم کیفی است. بسیاری از پروژه ها نه تنها موجب توسعه نشده بلکه موجب ویرانی شده است. وی با اشاره به پراکنش تنوع زیستی افزود: تنوع زیستی اساس پایداری است. دو تا از نقاط تنوع زیستی جهان در ایران قرار گرفته که یکی از حاشیه دریای سیاه می آید تا سرتاسر دامنه های شمالی البرز می رسد و به خراسان شمالی می آید و دیگری از مدیترانه شروع می شود و یک شاخه به زاگرس می رسد و شاخه دیگر دوباره دامنه های جنوبی البرز به خراسان شمالی می رسد در این جا تنوع زیستی به صورتی غیر معمول بالاست. وی تصریح کرد: اگر مواظب اکوسیستم کوه هایمان نباشیم، کوه قمره قوم، ما را می بلعد. بدون کوه شاه جهان، این منطقه چنان سوزان بود که قابل زیست نبود. وی با اشاره به گونه های گیاهی منحصر به فرد این منطقه و برخی گونه ها که منقرض شده اند، اظهار کرد: اگر پدیده معدن کاوی غیر مسئولانه در شاه جهان ادامه پیدا کند با کمال دردمندی باید بگوییم که گونه های بیشتری به جمعیت عدم می پیوندند.

درس رواداری و صبر

«از بس قنات قلب تو سرود زلال است / دل کندن از آن چشمه تقریباً محال است...» دکتر «بهرام پروین گنابادی» پژوهشگر، نویسنده و استاد زبان و ادبیات فارسی هم سخنران دیگر شب شاه جهان بود که به موضوع قنات ها و کم آبی اشاره کرد و گفت: تمدن کاریزی، مبتنی بر اخلاقی مداری، رواداری و صبر است. وی تأکید کرد: برای این که طبیعت زندگی کنیم حتماً باید شاه جهان مان حفظ شود و ۱۲۰ قنات خراسان شمالی که به ما مردم داری، رواداری، صبر و امید را می آموزد هم حفظ شود.

شعر و موسیقی و امضا

«ای قله باشکوه من شاه جهان / اسطوره بی بدیل آلاذغی؟» شعرخوانی توسط «نیما فرخی»، اجرای موسیقی مقامی، قدردانی از مهمانان و بانیان برنامه با کلام و حضور دکتر «مجتبی مجرد» استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه بجنورد، امضای کتاب توسط اساتید مهمان و عکس های یادگاری، باپانی خاطره انگیز برای شب شاه جهان بود. «در دیدن تکتن شاه جهان تنها نیست / این قله سیمرغ نشان تنها نیست / در پهنه بی بدیل ایران عزیز / این کوه همیشه جوادان تنها نیست».

گیاگان استثنایی در منطقه شاه جهان خراسان شمالی برشمرد که در ۱۳۰ تا ۱۴۰ سال پیش، حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد جنگل های ارس منطقه برای ساخت راه آهن از بین رفت. خاک «لس» دیگر شاخصه نادر این منطقه در شمال شرقی ایران بود که این پژوهشگر به آن اشاره کرد. دکتر «پاپلی یزدی» تصریح کرد: کوه شاه جهان، مظهر فرهنگ اقوام مختلف و مظهر همزیستی مسالمت آمیز است. این جا بهترین جا برای گردشگری، ساخت پیست اسکی، احداث بیمارستان های نقاهتی و منطقه ای برای افرادی است که به دنبال آرامشند. او از مسئولان خواست: از برداشتن معادن این منطقه، حداقل در نسل ما بگذرید.

علی خسروی- «ایران من! آه ای کتاب شور و شیدایی، هر برگی از تاریخ تو فصلی تماشایی...»؛ هشتصد و سی و پنجمین شب از سلسله «شب های بخارا» با عنوان شب «شاه جهان»، هفته گذشته، دهم اردیبهشت در دانشکده هنر دانشگاه بجنورد با استقبال چشمگیر اهالی خراسان شمالی برگزار شد؛ شبی خاطره انگیز برای دوستداران فرهنگ، ادب و هنر و طبیعت در شمال شرقی ایران؛ برنامه ای برای نگاه دیگرگونه به کوه شاه جهان و حفاظت از آن؛ روایتی درباره این که اگر «شاه جهان» نبود، چه بلایی بر سر طبیعت این خطه می آمد؛ در نخستین روز هفته جاری، اشاره ای به شب «شاه جهان» داشتیم و اینک شرح بیشتری از این شب پر بار را مرور می کنیم.

شرحه شرحه شدن کوه ها

«تو مثل شب در کوهستان اصیل و گیرایی / تو مثل کوهستان در شب، والا...» نوبت به دکتر «محمدجعفر یاحقی» رسید که باری دیگر مهمان بجنوردی ها شده بود و با کلامی آمیخته با طنز، شب «شاه جهان» را نقطه عطف و سرآغازی برای فرهنگ بجنورد اعلام کرد و این برنامه را نشست و حرکت بین رشته ای برشمرد که موجب پیوند بین طبیعت و ادبیات شده است. آن گونه که این استاد زبان و ادبیات فارسی روایت کرد، نام شاه جهان در ادبیات فارسی بسیار آمده اما نه به عنوان کوه شاه جهان، بلکه به معنای شاه جهان پادشاهی گورکانی، با این حال او تصریح کرد که کوه پدیده مهم و سرمایه ای در فرهنگ ماست و نباید به آن بی توجهی کنیم. دکتر «یاحقی» در ادامه از فعالیت های عمرانی که به تخریب کوه ها منتهی می شود گلایه کرد و ساخت تونل ها و شره شره شدن کوه ها را ظلمی در حق طبیعت ذکر و کرد: در آینده نزدیک، کوه و این دشت را نخواهیم داشت. هر حرکتی که در جهت حفظ محیط زیست و طبیعت و زندگی انسانی و موجودات اطرافمان کنیم به نفع حیات انسانی است. پایان بخش صحبت های استاد، آن جا بود که با اشاره به ضرورت حفظ طبیعت گفت: ما برای خودمان زندگی نمی کنیم بلکه برای آیندگان زندگی می کنیم.

همزیستی مسالمت آمیز

«کاش پیوسته گل و سبزه و صحرا باشد / گلر خان را سر گلگشت و تماشا باشد؟» دکتر «محمدحسین پاپلی یزدی» هم که پشت تریبون رفت، از متفاوت بودن آب و هوای این منطقه از جمله شاه جهان، در مسیر بیش از ۸ هزار کیلومتری بین عمان تا قطب شمال سخن گفت که در طول تاریخ، این راهروی طبیعت مورد توجه اقوام و گروه های مختلف و همچنین شاهد لشکرکشی های مختلف بوده که به عنوان نمونه از آسیای مرکزی انجام می شده و باید این جا می آمدند و از مراتع آن استفاده می کردند. این جغرافیدان، محقق و نویسنده ایرانی، منطقه شاه جهان را یکی از بزرگ ترین و مهم ترین مراکز مردم شناسی کشور ذکر و تأکید کرد: کمتر جایی در زمین وجود دارد که این چنین فشرده، اقوام و مذاهب در کنار هم زندگی و همزیستی مسالمت آمیز دارند و امیدوارم الگویی برای بقیه مناطق باشد. او اظهار امیدواری کرد که برای این منطقه، یک موزه مردم شناسی قوی ایجاد شود که نه فقط به لباس و وسایل آن ها پرداخته شود بلکه این بررسی صورت بگیرد که مردم چگونه کنار هم این گونه همزیستی دارند. دکتر «پاپلی یزدی» حضور تمدن های مختلف و کوچ نشینی در این منطقه را هم مورد اشاره قرار داد و در ادامه، درخت «ارس» را یکی از

استاد «علی دهباشی» چهره نام آشنای «شب های بخارا» مجری شب «شاه جهان» بود؛ برنامه ای که دکتر «محمدجعفر یاحقی»، دکتر «محمدحسین پاپلی یزدی»، دکتر «بهرام پروین گنابادی» و دکتر «کمال الدین ناصری» به عنوان مهمانان ویژه در آن حضور داشتند و از ظرفیت های منحصر به فرد منطقه شاه جهان برای جذب گردشگر و پایدهای حفاظت از طبیعت و زیست بوم این منطقه سخن گفتند. «دهباشی» در ابتدا خیلی کوتاه درباره سلسله «شب های بخارا» سخن گفت و از «شب شاه جهان».

پاسداشت بام خراسان شمالی

«ایران! صدای خسته ام را بشنو ای ایران! / شکوای نای خسته ام را بشنو ای ایران!...»؛ «شهزاد پورمحمد» مدیر خردسرای فردوسی بجنورد، به عنوان نخستین سخنران پشت تریبون رفت و با شعری از زنده یاد «حسین منزوی» شروع به صحبت گفت: «من از دماوند و سهندت قصه می گویم / از کوه های سربلندت قصه می گویم...». او دلیل میزبانی دانشگاه بجنورد و خردسرای فردوسی این شهر از شب «شاه جهان» را پاسداشت قله شاه جهان، بام خراسان شمالی، با هدف بازشناسایی ظرفیت های زیست محیطی این منطقه زیبا و تاریخی بیان کرد و یادآور شد: منطقه شاه جهان با وسعتی حدود ۳۳ هزار هکتار از متنوع ترین زیست بوم های ایرانی و از مهم ترین زیستگاه های جانوری از جمله پلنگ ایرانی است. این منطقه کوهستانی در بلندای تاریخ، میزبان شهر تاریخی بلقیس و شهر زیرزمینی جهان بان و فرهنگ ها و اقوام مختلف بوده است.

خراسان شمالی روزنامه توسعه کسب و کار با تبلیغات

در روزنامه «خراسان شمالی» ۰۵۸۳۲۳۳۹۷۶۴